

спрямовані на зрив нормальної роботи таких необхідних для суспільства служб, як пожежна охорона, міліція, швидка медична допомога, аварійні бригади, що обслуговують газову, водопровідну, опалювальну, електричну та інші системи житлово-комунального господарства. Правопорушник викликає представника хоча б однієї з перерахованих у статті спеціальних служб нібито для надання допомоги, знаючи наперед про те, що в цьому немає необхідності.

Невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей.

Об'єктивна сторона правопорушення полягає в:

1) ухиленні батьків або осіб, які їх замінюють, від виконання передбачених законодавством обов'язків щодо забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання неповнолітніх дітей (частина 1);

2) вчиненні неповнолітніми віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років правопорушення, відповідальність за яке передбачено КУпАП (частина 2);

3) вчиненні неповнолітніми діянь, що містять ознаки злочину, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, якщо вони не досягли віку з якого настає кримінальна відповідальність (частина 3).

Відповідно до статті 12 Закону України "Про охорону дитинства" на кожного з батьків покладається однакова відповідальність за виховання, навчання і розвиток дитини. Батьки або особи, які їх замінюють зобов'язані виховувати дитину, піклуватися про її здоров'я, фізичний, духовний і моральний розвиток, створювати належні умови для розвитку її природних здібностей, поважати гідність дитини. За правопорушення вчинені неповнолітніми, які не досягли 16-ти річного віку не суть відповідальність батьки або особи, які їх замінюють.

Суб'єктивна сторона правопорушення характеризується наявністю вини, як у формі умислу, так і у формі необережності. Суб'єктом правопорушень є батьки неповнолітнього або особи, що їх замінюють.

Куліков В.А.

начальник кафедри організації
охорони громадського порядку
ННІФПМГБВВ НАВС,
к.ю.н., доцент

ПРАВОВА ПРИРОДА МАСОВИХ ПОРУШЕНЬ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ

Масові заворушення в нашій країні є непоширеним соціальним явищем, але за своїм характером, а також наслідками, вони належать до одного з найнебезпечнішого прояву, який створює особливу соціальну небезпеку.

Пункт 4, ст. 4 Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану» від 16 березня 2000 року, визначає зокрема, масові заворушення в якості умови, коли на всій території України, або в окремому регіоні, може бути введено надзвичайний стан.

Аналіз об'єкту масових заворушень, дозволяє зробити висновок, що вони є злочинною формою прояву невдоволення діяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також спрямовані проти них. Ось чому бійки, які трапляються на стадіонах, або між мешканцями окремих населених пунктів чи вулиць та інші групові дії, які порушують громадський порядок, не можна розглядати як масові заворушення. Дії, які охоплюються ст. 294 Кримінального Кодексу України створюють загрозу громадській безпеці, порушують громадський порядок, діяльність органів державної влади. Саме ці правоохоронні інтереси є об'єктом даного злочинного прояву.

Слід зазначити, що масові заворушення супроводжуються погромницькими діями, руйнуваннями, підпалами, вчиненню опору (в тому числі і озброєного) представникам влади, невиконанням вказівок, а також у різноманітних замахом на життя і здоров'я громадян, на власність різних форм. Усе це здійснюється на фоні надто нездорового ажіотажу, буйності натовпу. Подібні прояви при залученні до них значної кількості осіб – це загроза нанесення значної та різнопланової шкоди. Дана небезпека збільшується і тим, що учасники масових заворушень, намагаються підірвати авторитет представників влади, а також викликати недовіру населення до правомірності тих чи інших дій органів державної влади.

Під час таких заворушень озвірілі натовпи не реагують на попереджувальні дії сил правопорядку, поводять себе зухвало; озброєні учасники безпорядків не тільки чинять активний опір особовому складу органів внутрішніх справ, але і нападають на будівлі міліції з метою заволодіння зброєю і звільнення раніше затриманих злочинців тощо.

Особлива небезпека масових заворушень полягає в тому, що вони руйнують підвалини суспільства, дестабілізують обстановку, підривають авторитет влади. При цьому дезорганізується робота промислових підприємств, транспорту, державних та громадських організацій, заподіюється значна матеріальна та моральна шкода, внаслідок масових заворушень в регіоні надто ускладнюються криміногенна обстановка в цілому, виникає загроза виходу ситуації з-під контролю.

Виникненню масових заворушень здебільшого сприяють, на нашу думку, такі умови:

- незадовільне вирішення давно назрілих соціальних, економічних, національних проблем, які склалися в регіоні;

- бездушне, бюрократичне відношення посадових осіб державних органів до потреб громадян, невміння і навіть небажання вирішити насущні соціальні питання;

- низький рівень виховної роботи серед населення. Особливо серед молоді, недоліки в діяльності засобів масової інформації;

- дестабілізуюча діяльність націоналістичних та корумпованих елементів у деяких регіонах держави;
- незадовільна організація та проведення заходів, пов'язаних з великим скупченням людей;
- недоліки в роботі правоохоронних органів, низький рівень професійної підготовки окремих працівників;
- недосконалість діючого законодавства щодо захисту соціальних, культурних і національних інтересів населення, а також правова незахищеність працівників органів внутрішніх справ тощо.

Доречно зауважити, що поведінка людей у складі натовпу визначається перш за все їх соціально-економічними, ідеологічними, морально-етичними настановами і орієнтаціями. Саме з цих позицій необхідно підходити до оцінки мотивів та вчинків різних категорій учасників групових порушень громадського порядку. Це дозволить також і з правової точки зору вірно оцінити ступінь її соціальної небезпеки, і в результаті вибрати найбільш оптимальний тактичний прийом.

Дії по припиненню і ліквідації групових порушень громадського порядку та масових заворушень не тільки збагатили органи внутрішніх справ певним позитивним досвідом, але і відкрили суттєві недоліки в їх роботі.

Можна констатувати, що останнім часом в Україні значно почастишали випадки групових порушень громадського порядку під час проведення масових заходів.

Це зумовлено низкою суттєвих причин, а саме:

- постійне підвищення соціальної активності громадян, яка проявляється у збільшенні кількості масових виступів, мітингів, демонстрацій, страйків, пікетів та інших форм реалізації громадянами конституційного права на свободу зібрання передбаченого статтею 39 Конституції України;
- великий відсоток від загальної кількості – масових заходів виникаючих стихійно, без попередньої організації або таких, що відбуваються з порушенням встановленого порядку проведення, що як наслідок призводить до масових порушень громадського порядку;
- невідповідність існуючій ситуації тактичних прийомів та алгоритму дій органів внутрішніх справ під час організації ОГП при проведенні масових заходів;
- низький рівень професійної та психологічної підготовки правоохоронців, які залучаються до охорони громадського порядку та неготовність керівників ОВС приймати вірні рішення при ускладненні оперативної обстановки;
- недосконалість правового регулювання повноважень ОВС по попередженню та припиненню масових заворушень, а також підстав та порядку застосування зброї і спеціальних засобів;
- недостатній рівень організаційно-методичного забезпечення оперативного реагування на випадки виникнення масових заворушень;
- недовідна матеріально-технічне забезпечення ОВС;

- відсутність узагальнення передового досвіду такої діяльності, в тому числі зарубіжного тощо.

Радзівон С.М.

к.ю.н., доцент кафедри охорони
громадського порядку
ННІФПМГБВВ НАВС

ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ І ВИДАЧІ ПАСПОРТІВ ГРОМАДЯНАМ УКРАЇНИ ПІДРОЗДІЛАМИ МІГРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ

Положення щодо оформлення і видачі паспорта громадянина України розроблене відповідно до Законів України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні" та "Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей", Положення про паспорт громадянина України, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 26 червня 1992 року № 2503-ХІІ.

Паспорт громадянина України видається територіальними підрозділами Державної міграційної служби України міських, районних управлінь (відділів) МВС за місцем проживання кожному громадянину України після досягнення 16-річного віку, а надалі в разі необхідності обмінюється, видається замість утраченого, викраденого або зіпсованого.

Наказ МВС України від 13.04.2012 № 320 «Про затвердження Порядку оформлення і видачі паспорта громадянина України» визначає основні документи, які необхідно подати для оформлення паспорту:

- заява про видачу паспорта, яка заповнюється особисто заявником від руки, розбірливим почерком, з вичерпними відповідями на всі запитання, без скорочень і абревіатур.

- свідоцтво про народження;

- дві фотокартки розміром 3,5 x 4,5 см.

- платіжний документ з відміткою банку про сплату державного мита або копію документа про звільнення від сплати державного мита;

- довідка про реєстрацію особи громадянином України або свідоцтво про належність до громадянства України, а в необхідних випадках - інші документи, визначені статтею 5 Закону України «Про громадянство України» (за необхідності);

- паспорт громадянина України для виїзду за кордон - для громадян України, які постійно проживали за кордоном, після повернення їх на проживання в Україну;

- посвідчення про взяття на облік бездомних осіб, видане відповідним центром обліку бездомних осіб (для бездомних осіб).

Додаткові документи, які необхідно подати для оформлення паспорту у разі потреби: